

PROJECTE LINGÜÍSTIC

CEIP JOAN MAS I VERD

MONTUÏRI 2017

INDEX

⤴	1.INTRODUCCIÓ	3
⤴	2.MISSIÓ, VISIÓ I VALORS	4
⤴	3.MARC LEGAL	5
⤴	4.CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	6
⤴	5.OBJECTIUS	6
⤴	6.TRACTAMENT DE LES LLENGÜES	7
⤴	7.ORGANITZACIÓ I GESTIÓ	10
⤴	8.ATENCIÓ A LA DIVERSITAT	11
⤴	9.ÚS DE LA LLENGUA A L'ÀMBIT ESCOLAR	12
⤴	10.SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE	13

1. INTRODUCCIÓ

1.1 EL NOSTRE CENTRE

El CEIP Joan Mas i Verd està situat al carrer Emili Pou sense número del municipi de Montuïri.

Ens definim com escola capdavantera en l'ensenyament del i en català (una de les primeres guardonades amb el premi Baldiri Reixac durant el curs 1985-1986) i cofundadora del col·lectiu d'Escoles Mallorquines. Som una escola arrelada al medi, on la llengua d'ensenyament i de comunicació és la llengua catalana i on es dona a conèixer i es fomenta la nostra cultura. Estem oberts a les innovacions educatives com la introducció de les TIC, l'aprenentatge de llengües estrangeres i som un centre col·laborador de pràctiques.

1.2 ENTORN DEL CENTRE

Montuïri té una població total de 2838 habitants dels quals un 72,5% són nascuts a les Illes Balears, un 8% a altres comunitats autònomes de l'Estat i un 19,5% a l'estranger. Té un alt índex d'envelliment (pobl.+64/pobl.-20 anys) 111%. La població menor de 15 anys representa només un 15,6% del total, si bé el tram comprés entre el 0-4 anys (169) és superior al de 5-9 anys (148) la qual cosa fa preveure un lleuger augment en les ràtios futures.

Després d'un estancament de la població als anys 80-90 durant les darreres dècades ha experimentat un augment del voltant dels 500 habitants, degut a l'arribada d'immigrants procedents principalment del Marroc i Països Sud-americans. Aquest fet ha tingut repercussions en l'increment del nombre d'alumnat i la diversitat present a les aules.

Montuïri és un poble del Pla de Mallorca i per tant pertany a la Mancomunitat del Pla i com es lògic es beneficia dels serveis mancomunats. Fins el curs 2011-2012 disposàvem dels serveis de la medidora cultural i una treballadora social. Degut a la crisi econòmica aquests serveis s'han vist considerablement reduïts.

Un ample sector de la població treballa al sector terciari. Es tracta d'un poble amb una pobra activitat econòmica molt limitada a la construcció. Gran part de la població treballa fora del municipi, fet que provoca que esdevingui un poble dormitori. Com a conseqüència de la crisi econòmica s'ha produït un important augment de l'atur i una forta demanda dels serveis socials.

El percentatge de persones afiliades a la Seguretat Social amb centre de treball al municipi representen el 58% del total, un 21,7% són autònoms i un 25,3% es troben en situació de demanda d'ocupació o a l'atur.

Sector econòmic	Assalariats %	Autònoms %
Agrícola	-	16,9
Indústria	14,9	5,7
Construcció	16,1	20,7
Comerç	31,8	19,9
Restauració/hoteleria	16,3	9,5
Altres serveis	20,9	27,3

La major part de les persones que demanen ocupació, un 42%, són població estrangera i es concentren majoritàriament a la construcció (28%), hoteleria-restauració (15%) i serveis (34%).

1.3 L'ALUMNAT

La majoria dels nostres alumnes (curs 2016-17) un 63,5%, tenen el català com a llengua familiar, empren el castellà un 16,5% i altres llengües un 20% (majoritàriament l'àrab-bereber).

El percentatge d'alumnat per nacionalitats és el següent: d'Espanya 81,6%, del Marroc 11,7%, d'Equador 2,5%, de la UE 2,1% i d'altres països 2,1%. Hi ha un total de 13 nacionalitats diferents: Argentina, Bolívia, Equador, Filipines, Itàlia, Marroc, Polònia, Romania; Turquia, Uruguai, Xina, Àustria i Espanya.

Al voltant d'un 60% d'alumnat de 4^t d'educació infantil ha estat escolaritzat prèviament.

Pel que fa a l'ús dels serveis, el menjador escolar té una mitjana de 105 usuaris diaris i l'escoleta matineria d'uns 25. El nombre de préstecs a la biblioteca del centre durant un curs escolar es troba al voltant dels 800. Un 40% de l'alumnat realitza activitats extraescolars al centre.

2. MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DEL CENTRE

2.1. MISSIÓ (El CEIP Joan Mas i Verd té com a finalitats)

La **missió** del centre respon a la pregunta on som i qui som, la raó de ser de l'escola, que queda resumida amb la següent afirmació: *“La nostra escola hi és per satisfer les necessitats educatives individuals i socials dels nostres alumnes, i puguin iniciar així un procés de formació mitjançant l'adquisició d'uns coneixements, actituds i valors que els serveixin per integrar-se dins la societat de manera competent”*.

2.2. VISIÓ (El nostre centre aspira a ser reconegut per)

La **visió** del centre respon a la pregunta què volem aconseguir, cap a on volem anar: *“La nostra escola aspira a ser una escola arrelada al medi, oberta i comunicativa, integradora, innovadora i inclusiva, que impliqui tota la comunitat educativa i formi persones responsables, competents i amb esperit crític, a partir del treball en equip i l'assoliment d'una educació de qualitat que vetlli per una millora contínua”*.

2.3. VALORS

Els **valors** són els principis que serveixen de referència al centre. *“La nostra escola es caracteritza per ser una escola mallorquina, democràtica, solidària, integradora, oberta a les noves tecnologies, tolerant i respectuosa amb el medi ambient i amb totes les creences, cultures i ideologies”*.

La normalització lingüística és un objectiu bàsic de la nostra escola. En l'actual context, tenim un paper fonamental en el repte de la conservació de la llengua i cultura pròpies. El projecte lingüístic ha de ser l'instrument de gestió que faci possible aquest procés de la normalització lingüística.

El català és la llengua que vehicula tota l'activitat educativa en el col·legi Joan Mas i Verd de Montuiri, tant en les activitats d'aprenentatge com amb les relacions dels diversos estaments de la comunitat educativa i amb les institucions. Tots els components d'aquesta comunitat educativa hi estan vinculats.

3. MARC LEGAL

- Estatut d'Autonomia de les Illes Balears.
- Constitució espanyola.
- Declaració universal dels drets lingüístics(Secció II, articles 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 i 30).
- Llei 3/1986, de 29 d'abril, de Normalització Lingüística de les Illes Balears.
- Llei Orgànica 2/2006, de 2 de maig de 2006, d'Educació. LOE(BOE núm. 106, 04-05-06)modificada per la LOMCE 8 /2013 de 9 de desembre.
- Decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús de l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears. BOCAIB núm. 89, 17-07-97.
- Decret 100/1990, de 29 de novembre, regulant l'ús de les llengües oficials de l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. BOCAIB núm. 154, de 19 de desembre.

- Ordre del Conseller d'Educació, Cultura i esports, de dia 12 de maig del 1998, per la qual es regulen els usos de la llengua catalana pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears. BOCAIB núm. 69, 25-05-1998.
- Decret 119/2002, de 27 de setembre, pel qual s'aprova el ROC del col·legis públics d'educació infantil i primària.
- Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableixen el currículum d'educació infantil a les Illes Balears. BOIB núm. 92 Ext., de 2 de juliol de 2008 i Ordre de 23 de maig de 2016 que ho modifica.
- Decret 32/2014 pel qual s'estableix el currículum d'Educació Primària.
- Decret 457/2016 de 22 de juliol de desenvolupament de la competència comunicativa en Llengües estrangeres.

4.CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DEL CENTRE

La nostra escola parteix d'una tipologia específica de centre, on la llengua catalana és la llengua pròpia de la majoria d'alumnes i de l'escola, i es vincula així amb allò proper a l'infant, al seu entorn, als seus costums i tradicions. És per tant, la llengua vehicular i d'aprenentatge, la llengua habitual dins el nostre centre. Així i tot, hem de constatar un percentatge significatiu d'alumnes procedents d'altres països, sobretot del Marroc i d'Equador, que tenen una llengua materna diferent de la catalana.

Pensem, per tant, que hi ha una sèrie de components a desenvolupar dins aquesta àrea al llarg de l'educació primària:

- a)Component lingüístic. Treballar la fonètica, el lèxic... però no com una finalitat en ells mateixos, sinó per utilitzar millor la llengua. No els hem de desvincular de la llengua real. Els hem de transferir a l'ús habitual de la llengua.
- b)Component sociolingüístic. Adequar el discurs a l'auditori, perquè la comunicació sigui correcta (discurs formal o informal).
- c)Component discursiu. Utilitzar correctament les diferents tècniques: descripció, narració, exposició...
- d)Component estratègic. Tenir en compte una sèrie de components de l'oratorïa, a més d'utilitzar estratègies de planificació: recollida d'informació, fer un guió, destriar els elements importants dels secundaris...

Totes aquestes habilitats lingüístiques s'haurien de transferir a les altres àrees, per afavorir la significativitat de l'àrea de Llengua i Literatura, així com incorporar continguts de les altres àrees a aquesta i no partir sempre de textos literaris.

5.OBJECTIUS

- Aconseguir que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, assoleixi el paper que li correspon de llengua d'identificació, de cohesió i de vertebració de la societat de les Illes Balears, particularment; i en primer lloc, de la població escolar.

- Garantir el dret a l'ensenyament i a l'ús del català a tots els membres de la comunitat escolar.
- Assegurar la plena competència de l'alumnat en les dues llengües oficials tal com estableix l'Estatut d'Autonomia i la Llei de Normalització Lingüística.
- Adaptar les disposicions necessàries per tal de garantir que tots els alumnes estiguin en condicions d'utilitzar correctament el català i el castellà en haver acabat el període d'ensenyament primari, independentment de quina sigui la seva llengua habitual o familiar.
- Tractar la llengua catalana com a primera llengua d'ensenyament i d'aprenentatge, el castellà com a segona i l'anglès com a tercera.
- Usar la llengua catalana com a llengua vehicular del centre, tant en les actuacions internes com en les externes, en la documentació administrativa, en l'ambientalització del centre i en tots els àmbits escolars.
- Atendre les necessitats lingüístiques de l'alumnat d'incorporació tardana, de l'alumnat castellanoparlant acabat d'arribar a la Comunitat Autònoma i sense coneixements previs de la llengua catalana mitjançant l'aula d'acollida, adaptacions i suports.
- Fomentar entre tots els membres de la comunitat educativa la tolerància i el respecte envers la diversitat lingüística com a font d'enriquiment personal i col·lectiu.
- Assegurar una competència comunicativa acceptable dels alumnes en llengua anglesa en haver acabat l'ensenyament primari.

6. TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

LLENGUA CATALANA

La llengua catalana és la llengua vehicular i d'aprenentatge.

- És la llengua habitual de retolació i ambientació general (rètols informatius, tauler d'anuncis, etiquetatges...)
- És la llengua de comunicació en les relacions formals i documentació interna (reunions del professorat, correspondència amb les institucions, certificats, informes, documentació de gestió, convocatòries i actes de reunions...)
- Normalment es fa servir en les comunicacions entre el professorat i les famílies dels alumnes. Quan es cregui oportú es pot emprar una altra llengua sempre que sigui més convenient per la bona entesa amb la família.
- S'utilitza el català en la projecció exterior i en les relacions interescolars.
- És la llengua habitual en les àrees d'aprenentatge a nivell oral i escrit, excepte en les sessions destinades al treball específic de la llengua castellana i llengua anglesa.
- És la llengua utilitzada en les activitats d'educació no formal i en les organitzades per l'AMIPA: menjador escolar, escola matinerana, activitats complementàries (exceptuant les activitats pròpiament lingüístiques).
- S'impartiran en aquesta llengua totes les àrees exceptuant el castellà i l'anglès.

LLENGUA CASTELLANA

La llengua castellana és usada com a segona llengua. Es treballa com a llengua d'aprenentatge a les sessions de treball d'aquesta àrea, i no és objectiu que sigui llengua de comunicació (excepte en el cas esmentat). Tot i que no és fa cap assignatura en castellà és habitual l'ús d'aquesta llengua en textos, per a la realització de treballs, converses entre alumnes, etc.

Sempre que sigui possible, el mestre tutor impartirà l'ensenyament de la llengua catalana i de la llengua castellana. Quan no sigui possible, la coordinació entre els dos mestres que imparteixen les dues llengües haurà de ser molt bona a fi que la introducció de continguts i estructures noves es farà sempre en llengua catalana i posteriorment es treballaran a les classes de llengua castellana per reforçar o per marcar les diferències, sobretot al 1r cicle d'educació primària.

LLENGUA ANGLESA

La llengua anglesa és la tercera llengua i es treballa com a llengua a les sessions de treball d'aquesta àrea. No és llengua de comunicació. Tot i que no s'imparteix cap assignatura en aquesta llengua es podrà utilitzar en situacions de realitzacions de treballs, recerca de textos, converses entre alumnes, etc.

L'adquisició de la competència comunicativa necessària en llengua anglesa per desenvolupar-se en situacions quotidianes, és un dels objectius bàsics del nostre centre. L'ensenyament de la llengua anglesa, com a llengua estrangera, s'introdueix al segon cicle d'educació infantil (des de 4t d'infantil), continua al llarg de tot aquest cicle i al llarg de tota l'etapa d'educació primària.

L'aprenentatge de la llengua anglesa es realitzarà des d'un enfocament comunicatiu, participatiu i molt gradual, que anirà de la comprensió i expressió oral a la comprensió i expressió escrita. L'ensenyament de l'anglès serà exclusivament de forma oral durant tota l'etapa d'educació infantil i 1r d'educació primària. La comprensió i expressió escrita s'introduirà progressivament a partir de 2n nivell a partir d'un model donat. La llengua anglesa és impartida per l'especialista o especialistes en la matèria.

L'anglès s'utilitzarà en totes les activitats orals i escrites d'aquesta àrea: exposicions, material didàctic, llibre de text, quadern d'activitats, proves...

El centre disposa d'un auxiliar de conversa nadiu durant 12 hores setmanals com a suport a les classes de llengua anglesa, una hora setmanal per a tots els cursos d'educació primària, dues per als més grans, i una hora per a educació infantil.

L'enfocament metodològic s'orienta cap a l'adquisició d'habilitats lingüístiques per part de l'alumnat, amb especial èmfasi en la competència oral en els primers estadis, i contribueixi a que l'alumnat, en acabar l'etapa, coneguin els continguts establerts en el currículum de llengua anglesa, per tal d'esdevenir usuaris i

aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i multicultural.

Volem que els alumnes s'adonin que tot acte comunicatiu té un propòsit social. Per aconseguir-ho el mestre intentarà fer ús exclusiu de la llengua anglesa per impartir les sessions. S'utilitzaran vocabulari i expressions funcionals, pròpies del *Real Life English*, alhora que es fomentarà, a través de les activitats, la intervenció i la participació dels alumnes. A mode de conclusió, direm que la dinàmica de les sessions serà activa, participativa i flexible, centrada en els alumnes i respectuosa amb el seu ritme d'aprenentatge. No contemplem la impartició en anglès de cap altra àrea ja que no disposem de professorat format i pensem reforçar l'aprenentatge de continguts d'altres àmbits a partir de l'auxiliar de conversa i ampliant la càrrega horària de la matèria sempre que ho permeti la plantilla.

6.1 INTRODUCCIÓ DE LES LLENGÜES

Les tres llengües s'impartiran ja des del primer curs d'Educació Infantil.

6.2 L'ENSENYAMENT - APRENTATGE DE LES LLENGÜES

	LLENGUA CATALANA	LLENGUA CASTELLANA	LLENGUA ANGLESA
E D . I N F A N T I L	<ul style="list-style-type: none"> - Priorització de la llengua oral tant la comprensió com l'expressió. - Introducció de les bases per a l'aprenentatge de la lectoescriptura. - Descobrir la llengua com a instrument de comunicació i de coneixement personal i del món. - Vehicle d'apropament a texts literaris i populars (contes, poesies, rodolins, dites...) 	<ul style="list-style-type: none"> - Es treballarà a partir de contes, pissarra digital, cançoners, pel·lícules. 	<ul style="list-style-type: none"> - Només es treballarà la llengua oral, especialment a nivell receptiu. - Ús d'oracions simples i vocabulari de l'entorn dels alumnes. - Metodologia basada en la participació dels alumnes. - Ús de contes i cançons.

E P - 1 r C I C L E	- És la llengua base i referencial de tot l'aprenentatge. En llengua catalana es fa la introducció dels continguts i de les estructures lingüístiques. - Treballar la comprensió i l'expressió oral i escrita. - Introducció de normes ortogràfiques i gramaticals.	- Es treballa sobretot la llengua oral i s'introdueix la llengua escrita amb petites lectures, reproduccions, exercicis i activitats on l'escriptura no sigui una dificultat.- Es reforcen i es marquen les diferències dels continguts i de les estructures introduïdes a llengua catalana.	- Reforç a nivell oral i major nivell d'exigència a l'hora de la pronunciació. - Introducció de la llengua escrita a partir de les activitats controlades.
E P - 2 n C I C L E	- Els continguts es poden introduir tan en llengua catalana o castellana. - Desenvolupar la comprensió i l'expressió oral i escrita. - Utilització de les normes ortogràfiques i gramaticals apreses.	- Els continguts es poden introduir en llengua catalana o castellana i l'altre serveix per reforçar els continguts apresos. - Les dues llengües tenen un nivell similar d'ensenyament-aprenentatge	- Treballem cap a l'equilibri de les quatre destreses bàsiques. - L'expressió escrita passarà d'activitats purament guiades a activitats més lliures, centrades en la correcció ortogràfica. - Treball sistemàtic d'aspectes gramaticals. - Es valorarà l'interès i correcció per les produccions orals i escrites.

7. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL TREBALL DE LES LLENGÜES

Es treballaran les estructures comunes de la llengua catalana i de la llengua castellana evitant la repetició innecessària de continguts i assegurant que es treballen tots els continguts que ens proposem.

Sempre que sigui possible serà el mateix mestre que imparteixi la llengua catalana i la llengua castellana per tal de garantir el treball de les estructures comunes i evitar repeticions innecessàries, sobretot, introduccions en castellà abans que en català. En cas que no sigui la mateixa persona, caldrà una bona coordinació.

Tots els mestres del centre intentaran aprofitar al màxim les situacions comunicatives més naturals i motivadores per tal de potenciar el bon ús de la llengua.

8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

L'atenció a la diversitat, des del punt de vista del tractament de llengües, es basarà en l'adquisició d'una competència comunicativa bàsica, en les distintes llengües, que els permeti participar de la dinàmica del treball que es desenvolupi dins l'aula, facilitant si es necessari els diferents llenguatges alternatius (bimodal, TIC,...)

Es contemplen diversos grups:

Els alumnes de necessitats educatives especials.

Alumnes d'incorporació tardana.

Alumnes amb dificultats específiques en algun aspecte lingüístic (problemes de dislèxia, logopèdia , etc.)

Alumnes amb retard escolar provocat per causes diverses: casos de malaltia, problemes familiars , socials, actitudinals, etc.

Es comptarà amb un suport, fora o dins l'aula, sempre amb un contacte directe amb el tutor, fent així les adaptacions necessàries.

A partir del tercer nivell d'educació primària, els alumnes d'incorporació tardana de parla no catalana, procedents d'altres cultures, hauran de ser atesos de manera específica a l'aula d'acollida. On l'objectiu és créixer la competència comunicativa d'aquests alumnes per tal de poder integrar-los com més aviat millor al seu grup classe. Els alumnes aprenen nocions bàsiques de llengua catalana i s'intenta que la seva eficiència comunicativa vagi augmentant dia a dia.

Quan l'alumne és desconegedor del català, del castellà i de la llengua estrangera del currículum, s'ha de considerar la mesura de no introduir més de dues llengües alhora. Caldrà començar per la primera llengua de l'escola, el català, a fi de potenciar la llengua d'aprenentatge i comunicació escolar, sovint la més desfavorida a l'entorn social de l'alumne.

La llengua castellana, la segona de l'escola, s'introduirà quan s'hagi assolit el nivell llindar en català. S'ha de tenir present que si l'alumne que desconeix la llengua castellana viu, generalment, en un entorn castellanoparlant anirà aprenent aquesta llengua per l'ús, encara que de forma no sistemàtica, cosa que n'afavorirà la introducció en el seu moment. Si l'entorn de l'alumne és catalanoparlant, arribarà més ràpidament al nivell llindar en aquesta llengua i es podrà accelerar la introducció de la llengua castellana.

Pel que fa a la llengua estrangera curricular, no s'haurà d'actuar de la mateixa manera a primer cicle que al segon . Si és diferent de la que ja coneix s'haurà d'ajornar el seu aprenentatge fins que no s'hagi assolit un nivell mínim de comunicació de la llengua catalana i en la castellana posteriorment, al 2n cicle.

9. ÚS DE LA LLENGUA A L'ÀMBIT ESCOLAR

RELACIÓ

La llengua catalana és la llengua de comunicació (oral i escrita):

- entre els membres de la Comunitat Educativa: professors, alumnes, pares, mares i personal no docent.
- amb les institucions i les entitats.
- en l'ambientació (rètols, avisos, murals)
- en les activitats extraescolars: esport, menjador, sortides, activitats AMIPA...

DOCÈNCIA/APRENTATGE

Professorat:

Cada professor s'esmenarà en usar un adequat registre lingüístic.

Metodologia:

Dins els objectius referits a l'opció metodològica, caldria assegurar que es tinguin criteris comuns en totes les àrees que es fan en català. També caldria garantir la coherència i la progressió en el tractament didàctic del català.

Coordinació:

Es procurarà optimitzar els recursos lingüístics (personals i materials) disponibles i impulsar la coordinació entre els equips docents a fi d'afavorir l'actuació pedagògica.

Competència comunicativa dels alumnes:

Es procurarà que cada alumne, en relació a la seva edat i nivell, tingui la més alta competència lingüística de la llengua catalana en aquests aspectes:

- Ús i comunicació: - Comprensió oral
 - Expressió oral
 - Comprensió escrita
 - Expressió escrita

Material:

Es vetllarà perquè els llibres de text, material de suport, material de consulta, biblioteca general, biblioteca d'aula i altres tipus de materials, siguin adequats a una bona didàctica de la llengua catalana.

ÀMBIT ADMINISTRATIU

El català és la llengua emprada en aquest àmbit. Serà, per tant, usada en els aspectes ambientals i en la documentació administrativa.

Aspectes ambientals

- Retolació del nom del centre.
- Retolació de les dependències: Aules, biblioteca, secretaria, direcció, sala de professors, menjador, cuina i altres
- Tauler d'anuncis, cartells
- Altres

Documentació administrativa

- Actes
- Llibres de registre
- Avaluació dels alumnes
- Correspondència
- Instruments de gestió:
- Projecte Educatiu de Centre
- ROF
- Pla Estratègic
- Pla Anual Lingüístic
- Memòria anual
- Altres

10. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PROJECTE.

Es realitzarà un Pla Anual Lingüístic en que es fixaran unes activitats i uns indicadors per a la seva avaluació, seguiment i si cal revisió. Aquest Pla ha de tenir com a objectiu fomentar la cohesió social, el reconeixement plurilingüístic i formarà part de la PGA.

ACTUALITZAT DURANT EL CURS 2016-2017

APROVAT PEL DIRECTOR EL 7 DE FEBRER DE 2017